

nufaca

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

PREU 100 PTES.

NÚMERO 44

**El Museu Municipal de Llívia
Xerrant amb el Delegat Territorial de Governació
Energia Solar a la Cerdanya**

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

José Antonio, 22

Telèfon 88 01 47

PUIGCERDÀ

ASSESSORIA FISCAL
GESTORIA ADMINISTRATIVA
FINQUES i ASSEGURANCES

JORDÍ CARBÓ i BRILLAS

- Economista col.legiat
- Gestor Administratiu col.legiat
- Administrador Finques col.legiat
- Agent Lliure d'Assegurances col.legiat
- Diplomat en Estudis Tributaris
- Diplomat en Comerç Internacional

c/ Puig Pedrós, 3 PUIGCERDÀ - GE - T- 881165

c/ Puigcerdà, 2 LLÍVIA - GE

BAR
CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

PUIGCERDÀ

FORMATGERIA

CARLIT - LLIVIA

VENDA i DEGUSTACIÓ

formatges   pates
fumats   vins
fondues de carns i formatges

(Per encàrrec)

Obert des de les 5 de la tarda
Avgda. Catalunya   LLIVIA

editorial

NÚMERO - 43

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pedro Gallina
Ramon Gallina
Ferran González
Emili Guirao
Ramiro Muñoz
Josep Peitx
Xavier Pujol
Marino Rodríguez
Jordi Sabartés
Nuria Sabartés
Ramon Solà
Rosa Soler

Col.laboradors:

El Biògrafo
F.X. Bosom
Carme Clausell
Club Poliesportiu
Cruz Roja
Panoràmics
Pere Font
Salvador Galceràn
Giovanni
Félix Isern
Rosa M. Rodríguez
El Trovador
Unió de Radioafecionats
Espanyols
Josep Vigo

Il.lustració:

J. Paul Poirier
Francesc Orriols

Edita: AMICS DE CERDANYA
Passeig 10 d'Abril, s/n,
PUIGCERDÀ
88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:
Equip VILETA 12 - Artesa de Lleida
Imprimeix:
Offset A. Figueras - Tàrrrega

PUBLICACIÓ MENSUAL

La direcció de la revista no es fa
responsable dels judicis personals
deis seus col.laboradors.

(LLIBERTAT D'EXPRESSIONIÓ)

El cas del periodista Xavier Vinader, condemnat a 7 anys de presó i al pagament de 20 milions de multa per la publicació al setmanari "Interviú" d'un reportatge sobre trames negres al País Basc, ha posat de nou en entredit l'existència d'una autèntica llibertat d'expressió al nostre país, doncs malgrat la ressonància que aquest cas ha tingut no és l'únic: Hi ha molts periodistes que reben condemnes cada any i molts que és troben actualment a l'espera de sentència.

Aquesta realitat és molt greu, doncs la llibertat d'expressió és una condició sense la qual no pot haver-hi llibertat ni democràcia. És un dret que recull clarament la Constitució en el seu article 20 i que, malhauradament, poc es respecta.

Si la condemna al company Vinader no és revocada, s'haurà sentat un greu precedent que serà una autèntica mordassa per la premsa. Provocarà por i autocensura, i deixarà en no res el dret d'expressar-se, a informar i a ésser informat.

Per això els qui fem la premsa comarcal, la majoria dels quals no em vivim sinó que ho fem de manera vocacional, també demanem l'absolució de Xavier Vinader i la de tants altres companys que esperen sentència sense haver comès cap més delictes que el d'informar.

Si no és així, difícilment podrem creure que vivim en llibertat, difícilment podrem continuar amb la nostra tasca d'informar, difícilment podreu seguir essent informats.

Associació Catalana de la Premsa Comarcal

sumari

EDITORIAL	3	DES DE L'ARXIU	15
LA CASA DE LA VILA		COL.LABORACIONS	
L'últim ple de l'any	4	Entorn el Túnel del Cadí	16
ACTUALITAT CERDANA		Cal Comunicació intercomarcal	17
Més dimissions a l'Ajuntament	5	Conceptes d'Igualtat	17
Xerrant amb Xavier Soy	6	Sabem de bona font...	18
La Cerdanya es movilitza davant les		L'energia solar a la Cerdanya	18
deficiències de FECSA	7	Otros mundos desconocidos	19
TRIBUNA POLÍTICA	7	El Esquí	20
ENS FAN SABER	8	Hit-Parade	20
L'AIXADA	8	CARTES A RUFACA	21
ART, CULTURA, CINEMA, TEATRE		OPINIÓ	21
Notícies entorn a l'arxiu històric		LLETRES	22
comarcal de la Cerdanya	10	LA NOSTRA BIBLIOTECA	23
Jornades Problemàtica Cultural	11	ESPORTS	23-24
El Museu Municipal de Llívia	12-13-14	RUFACADES	25-26

LA CASA DE LA VILA LA CASA DE LA VILA

L'Últim Ple de l'Any

Es llegeixen dues actes. Cada una del ple ordinari corresponent. Es comença segons l'ordre del dia, pel primer punt. S'accepta la dimissió conjunta dels regidors d'urbanisme, Peits, Ravetllat i Salinas, considerant que el consistori no podia acceptar les condicions proposades pels dimissionaris (veure RUFACA n. 43). Tot seguit el batlle en nom de tot el Consistori dóna la benvinguda a na Carmen Camarero, la nova regidora per Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE).

El secretari comença a llegir quantitats i s'aprova el pressupost de 1982 per 83.500.000,- ptes. L'altre punt: el batlle llegeix una carta de l'ONCE (organització nacional de cecs espanyols) on es demana l'autorització per posar una cabina a Puigcerdà per a la venda de cupons. Per unanimitat s'autoritza. Es parla de quin podria ser el lloc idoni per a col·locar-la. Sembla ser que la cabina, anirà en el seu dia, a la plaça dels Herois. De totes maneres, tampoc calia decidir-ho en aquests moments, comentaren els regidors.

Es passa al tema corresponent al cinquè punt. És quelcom que la comissió d'urbanisme porta al ple. En Peñarroja demana qui són els d'aquesta comissió, si no hi ha hagut cap reestructuració que ell sàpiga. "Els qui de moment s'han ofert, en Bosom, en Vidal, en Morer —ja hi era— i jo mateix" respon l'alcalde. *Benvolguts lectors, sovint hem comentat amb els companys de premsa que els plens de Puigcerdà, (dels altres pobles no en sabem res) caldria anar-hi amb cassete per a gravar-ho. A vegades perquè és de xiste, però d'altres com aquest darrer ple, el fet de tenir-ho gravat ens permetria de transcriure-ho. Doncs francament, hi ha moments que hom no sap el que s'aprova.* A veure si això pot ajudar una mica. Punts cinquè i sisè textuals: "Aprobar si procede avance proyecto obras calle Coronel Molera-Plaza Barcelona" i "Aprobar si procede derribo parte norte edificio Casa Gran". Pel que fa al cinquè, el batlle va aclarir d'entrada que es tractava de la casa que està fent en aquell lloc en J. Parés, car la meitat del Consistori no sabia què era. Doncs bé es parlà de si eren set o vuit vivendes les que li corresponien a l'edifici. Això ve regulat per unes normes urbanístiques i en aquest cas es veu que quedava entre set i vuit. Es donà voltes a l'assumpte i llavors en Bosom va dir que el senyor Jordi Bonet (Cap del Patrimoni Artístic) havia dit que al fer la casa calia retirar-se un metre per a no perjudicar les branques de l'arbre (parlen de l'arbre de la plaça Barcelona). Cadascú hi deia la seva. Es va aclarir que al fer els fonaments no s'havia tocat cap arrel, doncs no hi arriben. Llavors tot de cop, en Vidal digué que se'n havia enterat que les platanes poden arribar a 140 anys de vida i que aquesta ja hi està arribant. "Que consti en acte —afegí— per a que després no puguin dir que ens l'hem carregat nosaltres". I segueixen donant voltes a l'arbre... en Bosom insistia en que cal "mirar de conservar la imatge del poble". El sentit comú del Consistori coincidia en que allò de les

branques d'un arbre tampoc és tan greu com per a fer retirar una casa un metre. I sense més ni més ja estaven parlant de l'altre punt. El batlle introduint el tema, digué que des de fa dos anys hi ha documentació sobre la Casa Gran. Que en aquell ple es posava a votació si s'enderrocava o no. En Bosom feu referència a un informe dels del Patrimoni aprovan l'avantprojecte. Afegí que ell personalment no tenia res en contra del propietari, però que calia conservar la Casa Gran per ella mateixa que marca una època i pel conjunt dintre la plaça Barcelona. Llavors salten preguntes i afirmacions ben variades. "Quans anys té la casa?", "I quin estil és això?", "Potser deixant la façana...?", "Això d'un troc vol dir tota, doncs no la poden pas tallar pel mig". "Això ja fa molt que dura, sembla que hi hagin qüestions personals". I l'alcalde acabà dient que el que tenia que fer l'Ajuntament era obligar al propietari a fer una façana decent, que no fos un disbarat com el de color blau. Al menys, deia, evitar que els forasters que arribin a la plaça Barcelona, no els agafi un atac al veure un disbarat al costat de l'altre. Això tothom ho veigué molt bé. Es passà tot seguit a la votació: 6 que sí, que s'enderroqués, i 3 que no. Uns regidors seguint amb que si és vella, que si un troc o tota, quan el batlle introduí el punt setè: el vitalici de la senyora Carme Pujol. Quedà doncs acordat que l'Ajuntament de Puigcerdà pagaria 19.000 ptes. al mes, amb revisió anual, que la dita senyora no pagaria els arbitris municipals de les seves finques i que tindria dret a ser assistida a l'Hospital de Puigcerdà, i que si fora necessari en un altre lloc seria al 50 per cent. Un cop firmat el contracte l'Ajuntament ja podrà disposar de l'edifici (l'antiga Acadèmia).

Precs i preguntes: l'alcalde informa que s'ha firmat un conveni amb els bombers, i de que a Cardanya s'han format la Mancomunitat. Per evitar repeticions podeu trobar aquests temes amb l'entrevista d'en Xavier Soy en aquesta mateixa RUFACA (pàg. 6).

I el darrer punt fou l'Hospital. Abans del 31 de desembre té que haver-hi aprovats uns estatuts a altres hospitals per poder-ne tenir algun model de com ho tenen. En Bosom s'en cuidà de redactar els estatuts que un cop revisats i aprovats pel consistori seran els que regiran, diferenciant l'Hospital de beneficiència. Era tot un paquetàs de paper escrit el que tenia en Bosom a les mans i volien que la resta del Consistori aprovés si aquells articles s'acceptaven o calia retocar quelcom. Entre uns i altres decidiren que era impossible així tot de cop, llegin els articles a la carrera, de poder entendre si allò era acceptable o no. Com que era molt urgent, es votà que s'acceptava que es fes, però que després tot el Consistori, un altre dia, es trobarien per a poder-se llegir tranquilament allò dels matissos de cada un dels punts.

(Lector, encara que ho haguem escrit nosaltres, tampoc entenem res.)

NOTA: Hem rebut les llistes de guanyadors i entitats organitzadores de la fira de bestiar equi de Puigcerdà.

Per qüestions d'espai no podem publicar-les i per altra banda pensem que queden fora de temps.

De totes maneres estan a disposició de qualsevol persona que estigui interesada.

actualitat cerdana

Més Dimissions a l'Ajuntament

SENYOR PRESIDENT DE LA JUNTA ELECTORAL DE LA ZONA DE PUIGCERDA

ASSUMpte : ELECCIONS LOCALS 1979

Els sotasignats:

FRANCISCO JAVIER PUJOL POSTIUS, candidat a les eleccions per l'ENTESA MUNICIPAL.

MARIA MERIXELL SASTRE CANAL, candidat a les eleccions per l'ENTESA MUNICIPAL.

ANDRES VAAMONDE LLORENS, candidat a les eleccions per l'ENTESA MUNICIPAL.

JUAN RAMON SOLE VIDAL, candidat a les eleccions per l'ENTESA MUNICIPAL.

1 JUAN MAS PUIGFERRER, candidat a les eleccions per l'ENTESA MUNICIPAL.:

En disconformitat amb l'actuacio de l'Ajuntament, i per raons similars a les que han motivat la dimissio dels dos regidors per l'ENTESA MUNICIPAL senyors Peix i Canes, renunciem IRREVOCABLEMENT a la seva candidatura en aquest consistori.

PUIGCERDA, 3 DE DESEMBRE DEL 1981

SIGNATURES:

FRANCISCO JAVIER PUJOL POSTIUS MARIA MERIXELL SASTRE CANAL

ANDRES VAAMONDE LLORENS

JUAN RAMON SOLE VIDAL

JUAN MAS PUIGFERRER

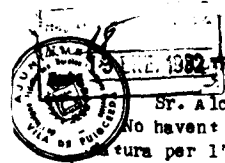
PROVIDENCIA PRESIDENTE) Puigcerdá a dieciocho de diciembre Sr. MARIN LOPEZ. - - -) de mil novecientos ochenta y uno. Dada cuenta del anterior escrito suscrito por Don Francisco Javier Pujol Postius, Doña Maria Merixell Sastre Canal, Don Andrés Vaamonde Llorens, Don Juan Ramón Solé Vidal y Don Juan Mas Puigferrer, renunciando a su candidatura de Entesa Municipal para las elecciones de Concejales de esta Villa, notifiquese a las mismas que la renuncia a los cargos de Concejales deberán ser formuladas ante la Corporación correspondiente.

Le manda y firma el Sr. Presidente, de que doy fé.-

Ante mí

NOTIFICACION.- En la propia fecha notifique la anterior providencia con entrega de la oportuna copia a los Srs. Pujol, Sastre, Vaamonde, Solé y Mas y de quedar enterados y notificados, firmen. doy fé.-

AYUNTAMIENTO DE PUIGCERDA

Sr. Alcalde de l'Ajuntament de Puigcerdá: No havent estat acceptada la nostra renúncia a la candidatura per l'ENTESA MUNICIPAL que vam presentar a la JUNTA ELECTORAL de la zona, i havent-nos comunicat el PRESIDENT de la JUNTA que l'hem de presentar a la CORPORACIÓ corresponent, jo, FRANCISCO JAVIER PUJOL POSTIUS presento la meua renúncia al càrrec de conseller en aquest Consistori.

Puigcerdá, 15 de gener del 1982

SIGNAT: FRANCISCO JAVIER PUJOL POSTIUS

Xerrant amb Xavier Soy

En una de les visites a Puigcerdà del Delegat Territorial de la Conselleria de Governació de la Generalitat, Xavier Soy, varem tenir l'oportunitat de parlar amb ell.

Nosaltres, com a bons periodistes, anàvem preparats: Un questionari bem complert, i les butxaques plenes de muses improvisadores.

Tot fen una copa, començà la xerrada. No va tardar gaire a confessar-nos que ell també ha sigut un "Rufaco" fins el moment en que la feina d'ara l'en ha apartat. Pel fet d'estar entre col·legues, no va voler martiritzar-nos amb les típiques artimanyes oratòries que es fan servir per a despistar al "pregunton". Per això, i amb sentit de companyerisme, ordenadament i tot d'una tirada ens ho va explicar "tot" de tot. I com que el "tot" del tot tampoc ho podem explicar —per raons d'espai entre altres coses— n'hem fet un petit resum. "Et le vualà".

OBRES, SERVEIS I COMUNICACIONS

Les competències d'aquesta Delegació en obres, serveis i comunicacions es de gran importància per a pobles petits, fins a 20.000 habitants, doncs la Delegació pot arribar on ells no poden. A l'any 1981 la comarca del Ripollès ha pogut beneficiar-se d'una manera especial amb una serie d'obres importants que sense aquesta col·laboració no hagues sigut possible, i en 1982 li tocarà a la Cerdanya. Cal fer un escorxadador comarcal, i aquí la Generalitat hi dedicarà més de 35 milions de pessetes. També s'asfaltarà la primera fase de la carretera d'Alp a Sanabastre.

En aquests moments ja està a exposició pública el pla d'obres i serveis per a 1982.

BOMBERS

Pel que fa al servei d'extinció s'incendis es pretén arribar a una organització, de tal manera que des de un punt es pugui coordinar tots els parcs. Per exem-

ple, en cas d'un incendi molt gros, en un mínim de temps poder disposar dels màxims efectius tant de personal com de material. En aquest sentit, la Cerdanya requereix un tractament especial donada la situació peculiar de aïllament. Per això s'ha creat un conveni de col·laboració entre Generalitat — Diputació — Ajuntaments. Aquest mitjant, la Generalitat ofereix els serveis de material, manteniment, vehicles, formació de personal, equipaments, pagament de sortides, seguro d'accidents, professionalització de les plantilles o en part, segons els cassos i necessitats. Ara s'està estudiant la dotació de tres bombers professionals, una ambulància, i també una escala automàtica per a la Cerdanya. Tot això representa unes despeses molt importants, car l'escala ja val prop d'uns quinze milions, i per ara no es pot fer tot de cop. En contrapartida d'aquests serveis, la Generalitat demana als Ajuntaments un 1 per cent del pressupost d'ingressos. Evidentment, es ventajós pels Ajuntaments car amb aquest 1 per cent per separat no cobririen tots els serveis. Aquests convenis els firmaran per la Cerdanya els Ajuntaments d'Alp, Llivia i Puigcerdà.

L'ESCORXADOR

A tot el país ens trobem amb el problema de que s'han de fer nous escorxadors. En casos com la Cerdanya, però, el que no tindria sentit és que cada poble fes el seu. Cal fer-ne un d'àmbit comarcal.

Aquí la Generalitat hi dedicarà uns 35 milions per a poder fer un escorxadador amb les instal·lacions i equipaments que exigeix la normativa vigent.

MANCOMUNITAT

La Mancomunitat de fet ja està constituïda a Cerdanya de fa temps, el que passa es que fins ara ha estat una mica inactiva. Un dels motius de la meua visita, es intentar reactivar-la. Doncs el fet de tenir una Mancomunitat que marxi, es molt profitós per a la comarca, car te una força molt més efectiva per a resoldre els problemes comuns, de tota la Cerdanya, prescindint de la divisió provincial.

SERVEI D'ASSESSORAMENT

S'ha creat un servei d'assessorament municipal per a tots els batlles i secretaris, on podran consultar qualsevol tema de tipus legal relacionat amb la seva tasca municipal i l'administració local. S'està estudiant també, la possibilitat d'ampliar aquest servei per als grups polítics que actuen dintre l'àmbit de la gestió municipal.

Seguim xerrant sobre activitats classificades, els traspassos que rebran durant l'any i altres coses, quan el seu secretari, ensenyant el rellotge, ens recordà que en Xavier Soy tenia que anar-s'en. Tenia una reunió.

Renoi, aquests senyors delegats sempre van de bolit.

Rufaca

La Cerdanya es movilitza davant les deficiències de FECSA

Ens fan arribar per la seva publicació el següent comunicat:

"Ahir es varen reunir a Puigcerdà diferents entitats de la Comarca, tant la pertanyent a la província de Lleida com a la de Girona, tal com: Unions Professionals de Construcció, Oficis Diversos, Unions de Botiguers, Agricultura i Ramaderia i Sector Turístic, per tal de tractar l'angoixós tema de les manques d'energia elèctrica a la Comarca, arribant aquestes a llur punt culminant els propassats dies 17 i 18, quedant tota la Comarca sense corrent durant 36 hores seguides.

Les conclusions a que s'arribaren en aquesta reunió foren les següents:

- 1.-Visitar al Conseller d'Indústria i Energia de la Generalitat, per tal d'exposar aquest greu problema. La reunió tindrà lloc el divendres 29 a les 12 hores.

- 2.-Intentar per tots els mitjans, que es compleixin les promeses que FECSA va fer, ara fa vuit anys, respecte a la instal·lació d'una nova línia amb la potència adient per les necessitats de la Comarca.
- 3.-Resaltar els esforços fets pel personal de la companyia a la Cerdanya, que amb uns mitjans mínims solucionaren els problemes momentàneament en el temps més curt possible.
- 4.-Denunciar les altes i baixes de voltatge i exigir un servei que correspongui a les despeses que els usuaris paguen.

Es remarcaren al mateix temps:

- 1er.-El contrast existent entre la nostra Cerdanya i la Francesa, que amb una mateixa climatologia disfruta d'un servei excel·lent.
- 2on.-Els problemes que surgeixen tant a les nostres indústries com a l'Agricultura i la Ramaderia, que posen en perill les produccions i la llet, així com les estàncies en la Comarca de la gent que ens visita.

Recordem que si les condicions climatològiques haguessin esdevingut més adverses, les pèrdues pogueren haver arribat a ser incalculables.

En aquest número RUFACA es limita a publicar aquest comunicat. Es procurarà ampliar-ne la informació en el següent.

Tribuna Política

NOTA DE CONVERGÈNCIA

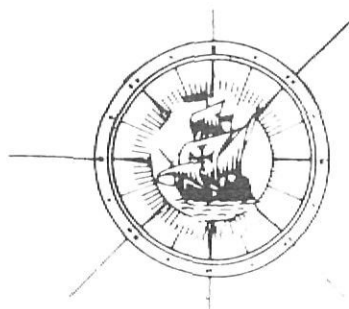
CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA DE CERDANYA, denúncia la desastrosa i vergonyosa situació a la Comarca durant els passats dies, deguda a la trencadissa ocorreguda a les defectuoses línies conductores d'electricitat, que va comportar la inutilització del telèfon i la manca absoluta d'aigua potable a la majoria de pobles de Cerdanya.

Fa 8 anys, varem passar una situació semblant i s'ens va prometre solucions ràpides i efectives, que no s'han complert.

Davant d'aquests fets demanem una resolutiva actuació per part de l'Administració en front de FECSA per tal de que les angoixoses hores viscudes no es tornin a repetir.

Felicitem al personal de FECSA i Telefònica a la Comarca, per llur esforç en solucionar la situació.

Convergència Democràtica de Catalunya
Comité Comarcal de Cerdanya.

DISFRUTE DE LA NIEVE CON...

VIAJES BAIXAS, S. A.

Cursillos de SKI - Fines de semana
SKI tres naciones (España, Francia, Andorra)
MONITORES - TRANSPORTES - FORTFAITS
ALQUILER MATERIAL - MERCADILLO OCASION

INFORMESE...

C Victoria, 2 (TOURING) - Telefono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

**ens fan
saber**

**... DES DEL GRUP
PARLAMENTARI MINORIA
CATALANA**

López de Lerma presenta esmenes al projecte de llei de creació de nous jutjats en Catalunya i el País Basc.

Entre altres, el diputat proposa la creació del Partit Judicial de Ripoll amb capitalitat en dita ciutat, integrat pels municipis de la comarca del Ripollès, segregant-se de l'actual Partit Judicial de Puigcerdà. Justifica l'esmena la mateixa geografia de la comarca del Ripollès.

El grup parlamentari ha presentat una proposició de llei segons la qual s'equipari el treballador autònom al règim general de la Seguretat Social en matèria de pensions mínimes.

L'esperit és aconseguir una reforma d'estricta justícia i evitar la discriminació que uns rebien catorze pagues l'any, mentre que els autònoms momés en rebien dotze.

Ens remeteixen un resum de l'activitat del grup durant 1981.

**...DES DE LA CAMBRA DE
COMERC I INDÚSTRIA DE
GIRONA**

En separata de la Revista Econòmica de la Banca Catalana hi ha un estudi sobre l'exportació de les comarques gironines. No reproduïm l'estudi, però sí les dades relacionades amb la nostra comarca.

L'estudi correspon a l'any 1977, només comprant la part gironina de la Cerdanya i assenyala "el poc relleu de l'activitat exportadora de la Cerdanya, pel fet que és globalment inclosa en el sector agrícola, el qual té un pes molt petit en l'exportació general de Girona".

Dues partides ressenyades:

— llegums i hortalisses: 1.600.000 ptes. que representa el 42,1 per cent de la comarca.

— aliments animals: 1.500.000 ptes. que representa el 39,4 per cent de la comarca; representant tot plegat un percentatge nul en relació a Girona.

Un 46,5 per cent de l'exportació cerdana-gironina va destinada a la CEE, un 9,3 per cent a Sudamèrica i a la resta d'Europa, un 44,2.

L'Aixada

GLOSSOPEDA

La glossopeda és una infecció vírica, altament contagiosa, que afecta els animals ungulats, caracteritzada per l'aparició de lesions a les ungles, mames, boca i òrgans interns.

La dificultat de defensa contra la glossopeda és la pluralitat de l'agent causal, ja que entre aquests diferents virus, encara que pertanyin a la mateixa família, no hi ha una immunitat creuada al 100 per cent efectiva.

L'interès mundial a l'entorn d'aquesta malaltia queda reflectit en l'existència d'un laboratori totalment dedicat a la identificació i estudi dels tipus vírics causants d'aquesta malaltia.

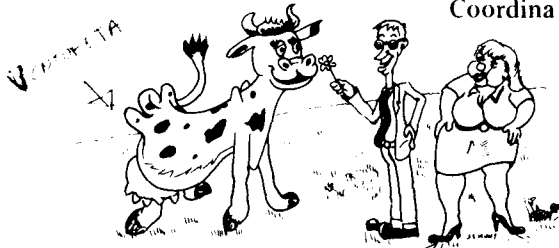
Malgrat tot, sembla, avui, que és relativament probable de controlar la difusió de la glossopeda per mitjà de les vacunacions sistemàtiques i a voltes amb el sacrifici; això, tenint en compte la varietat de virus més freqüent que es presenti en una àrea determinada.

Així doncs, és evident la necessitat de la màxima col·laboració entre ramaders i les autoritats tècnico-sanitàries per tal que aquests darrers, per avis dels primers, coneguin perfectament el primer focus de la infecció, a fi de procedir, a través dels materials infecciosos obtinguts d'aquests animals malalts, a la determinació de quin ha estat l'agent determinant específic del brot de glossopeda.

En alguns països es tendeix a la no vacunació preventiva, ja que impedeix, d'alguna manera, l'exportació de sementals a països considerats indemnes i basen tota la lluita en el sacrifici obligatori quan apareix la malaltia.

Si bé això sembla fàcil, només és indicat en aquells països que disposen dels fons necessaris per a la total indemnització.

Extret de les "JORNADES SOBRE SANITAT ANIMAL".
Coordina la secció: Rosa Soler

Quin bé que ens fa aquesta visita al camp! Estàs més maca que mai!

Som la
**CAIXA DE
CATALUNYA**

**CAIXA D'ESTALVIS
DE CATALUNYA**
LA CAIXA DE TOTS

Oficines a Cerdanya:

Puigcerdà: Plaça Ajuntament, cant. Alfons I

Bellver de Cerdanya: Francesc Macià, 2-4

Més d'una vegada us deuen haver parlat de
l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria i de la
seva originalitat.

No és perquè sí.

Recordeu que l'**Agrupació** és una Entitat que **només**
pertany als socis i de la qual **només** els socis es
beneficien.

I que us ofereix unes prestacions econòmiques tan
importantes com matisades, en cas de

Malaltia
Invalidesa
Defunció
Orfenesa
Cirurgia
Cirurgia infantil

Tothom, homes i dones, des dels 16 anys complerts als
40 per complir, podeu formar part d'aquesta gran tasca
col·lectiva.

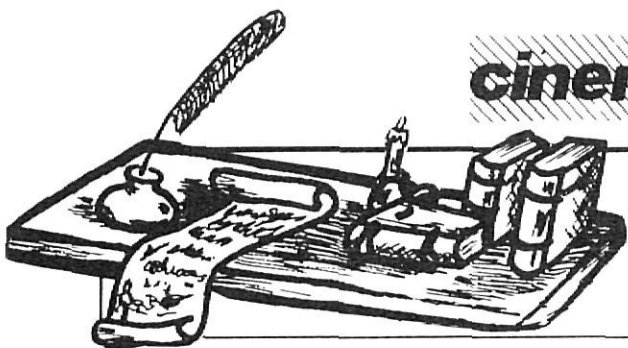

AGRUPACIÓ MÚTUA

DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Informe-vos-en: algun familiar o amic deu ser un dels 215.000
socis o sòcies que constitueixen l'Agrupació Mútua, i us en parlarà.

Si voleu, telefoneu al 318 18 00 ó al 318 40 50 de Barcelona,
o visiteu, l'estatge social a la Granvia 621, de les 8 a les 14 hores.

Notícies entorn a l'arxiu històric comarcal de la Cerdanya i informe sobre els arxius municipals de la nostra comarca

Pels bibliòfils cerdans faig esment d'una nova publicació apareguda, la seva primera part, fa poc, en la qual s'hi troba representada la nostra Comarca a través d'uns documents de l'Arxiu Històric Comarcal de la Cerdanya. Cal dir, però, que també es varen fer gestions amb un altre Ajuntament de la comarca per tal de que hi participés amb documentació que ell custòdia, però no ho varen fer possible.

Es una publicació tècnica sobre paleografia, orientada a fe un recull de l'escriptura del que havia estat la Corona d'Aragó. Ha estat portada a terme per dos reconegudes especialistes en aquest camp d'investigació com són les Dres. Josefina Mateu Ibars i la seva germana M. Dolores, Catedràtica del Departament de Paleografia de la Universitat Central i Arxivera del Arxiu de la Corona d'Aragó, respectivament. Han comptat amb la col·laboració, ademés d'importants investigadors, de nombrosos arxius com són, entre d'altres, els de Barcelona, Cagliari, Osca, Iglesias de Cerdanya, Lleida, Madrid, Mallorca, Nàpols, Palerm, PUIGCERDA, Tarragona, Terol, Tortosa, Seu d'Urgell, València, Vic i Zaragoza, així com la mateixa Universitat.

Amb aquesta aportació a la "Colectánea paleográfica de la Corona de Aragón", es refrenda la campanya que pretén la millora i el major coneixement de l'Arxiu i de la comarca, ja començat pròpiament per les obres de l'Arxiver Mn. Salvador Galceran i Vigué i palesa actualment pel reconeixement i interès dels serveis administratius oficials i diferents institucions culturals. Així, podem comprendre com la Generalitat, la Diputació de Girona i la Fundació Noguera han i prenent col·laborar, d'una manera u altra, amb la potenciació i modernització de l'Arxiu. Aquesta preocupació s'ha posat de manifest per part del Gover de Catalunya amb el seu projecte de creació d'un centre cultural que aculli a l'arxiu, museu i biblioteca comarcals. La Fundació Noguera s'ha manifestat afavoreint la reclassificació o catalogació de tots els protocols que es custòdia i que s'apropen a uns 4.000 volums.

Per el que respecte a la Diputació, cal dir que ha realitzat un estudi sobre els arxius municipals de la seva demarcació, del qual ha fet arribar un informe a la redacció

de Rufaca, ademés dels diferents municipis. Per l'importància del informe i pel seu coneixement ara cal fer-s'en ressó, pel el que trameto les conclusions globals del mateix, especificant de forma especial, les que fan referència a la nostra contrada. Malgrat tot, cal deixar constància que aquest informe pateix com és usual, les absurdes divisions administratives que sofrim a la Cerdanya, ja que només afecta al fragment gironí.

El vertader objectiu de l'estudi es el que "anava encaminat a presentar un diagnòstic de l'estat real dels nostres arxius municipals, talment permetés establir un ordre de prioritats...", a partir dels fons d'administració municipal que es remonten avans de 1939, deixant a un segon terme les seccions notariales, judicials i eclesiàstiques en cas de coexistir amb queres.

L'informe, després de fer unes consideracions i d'exposar la metodologia portada a cap, explicada l'anàlisi de les dades i dels resultats, acompanyant-se de fotografies. Acabada amb unes conclusions i consideracions finals, no sempre esperançadores sobre el devenir dels nostres arxius, ja que un tant per cent molt minvat de poblacions, disposa de la seva documentació municipal antiga amb unes condicions d'ubicatge de conservació i classificació, si es que encara li resta quelcom en el seu poder.

En el cas de La Cerdanya, l'informe sembla acertar en alguns punts la realitat que envolta als nostres arxius, malgrat que no d'una forma uniforme per a tots: en alguns hi resta poca i fragmentada documentació, també en hi ha que en resta força i amb poques condicions, o bé, no n'hi resta mica o molt escasa. En canvi, en conjunt, sembla estar ordenada amb unes condicions mínimes. Trobem tanmateix, i de forma bastant globalitzada, que hi ha certa indolència envers ells o bé, un "zel desmesurat dels qui s'en consideren poseïdors", mancant, en tot cas, d'una política de conjunt que marqui unes pautes d'ordenació i classificació.

Veiem, en rèsüm, les dades concretes de l'informe en el que es refereix a Cerdanya:

1. En quan a l'ordenació:

a. — *Es gaudeix d'una bona ordena-*

ció, que, a vegades inclou un inventari amb un fàcil accés i maneig: cap a La Cerdanya.

b. — *Es conserven els documents agrupats atenant unes minimes referències temàtiques o cronològiques: un 75 per 100 a la comarca: Alp, Bolvir, Das, Ger, Grus, Guils de Cerdanya, Isòbol, Puigcerdà i Urgt.*

b/c. — *Documentació a cavall del "b" i del "c": un 25 per 100, concretament a Llívia, Meranges i Vilallobent.*

c. — *Documentació solta, apilada i barrejada: cap a Cerdanya.*

No conserven documentació a Queixans.

2. En quan al contingut:

a. — *Es conserva força completa la majoria de les sèries, des de la segona meitat del segle XIX i testimonis anteriors importants: 7,7 per 100 a Puigcerdà.*

b. — *Força completes les sèries des de la segona meitat del segle XIX, amb poques o cap testimoni anterior: cap a Cerdanya.*

c. — *Es conserva de forma incompleta i fragmentada les sèries des de la segona meitat del segle XIX amb testimonis anteriors: 15,3 per 100: Llívia i Meranges.*

d. — *Igual al anterior sense fons anteriors: 30,8 per 100: Das, Ger, Grus, i Isòbol.*

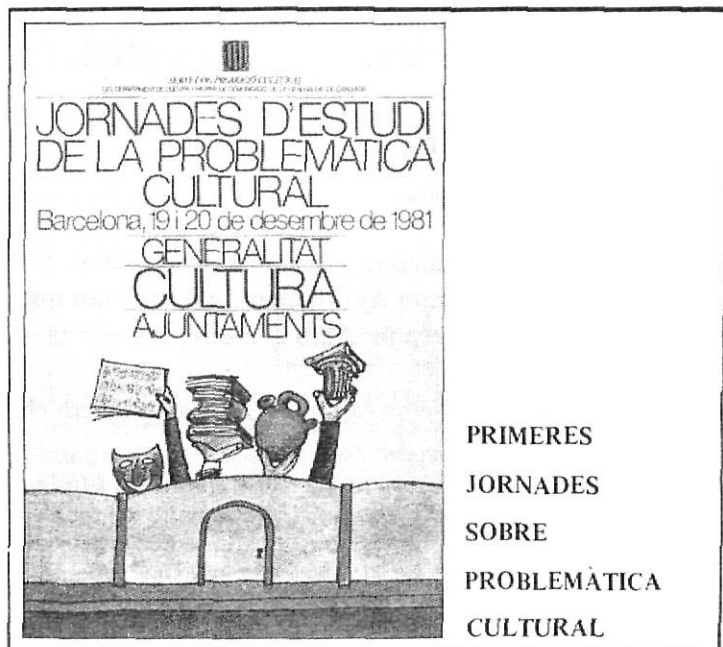
d/e. — *Es conserva quelcom, però molt fragmentat: 38,5 per 100: Alp, Bolvir, Guils, Urgt i Vilallobent.*

e. — *No s'en conserva: 7,7 per 100: Queixans.*

Per últim, i enfront a les dades anteriors, dues frases de l'informe:

"Som lluny, encara, de contemplar els arxius com un llegat al servei de la col·lectivitat i una eina per a conèixer i interpretar el nostre passat". "Convindria endegar una tasca de sensibilització sobre la importància que té per a la col·lectivitat la conservació dels fons documentals..."

Sebastià Bosom Isern

JORNADA D'ESTUDI DE LA PROBLEMÀTICA CULTURAL
Barcelona, 19 i 20 de desembre de 1981
GENERALITAT CULTURA
AJUNTAMENTS

PRIMERES JORNADES SOBRE PROBLEMÀTICA CULTURAL

Els dies 19 i 20 de desembre del finalitzat any varem celebrar les "Primeres Jornades d'estudi de la problemàtica cultural", organitzades pel Servei de Promoció Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya que tenien com a finalitat "la col·laboració conjunta entre els responsables de la gestió cultural d'arreu del Principat" i el dit Departament de Cultura per tal de "potenciar la vida cultural de Catalunya". Es pretenia doncs, "precissar l'estat de la qüestió" i "canalitzar les propostes a fi d'una millora a arreu dins d'aquest àmbit".

La nostra comarca va estar present a través de diverses institucions tals com els Ajuntaments de Llívia i Bellver de Cerdanya, — únics consistoris representats de la nostra contrada—, Amics de La Cerdanya, la seva secció de Rufaca, l'Institut d'Estudis Cerdans i l'Arxiu Històric Comarcal de la Cerdanya. Hem de fer constància que aquesta representació cerdana va trobar la seva expressió més vàlida amb dues interessants ponències presentades pel Sr. Joan Pous i Porta, regidor de la Vila de Bellver que exposava "La conservació del Patrimoni Cultural dins l'àmbit dels petits Municipis", i la dels Srs. Domènec Miquel i Serra i Joan Rosas i Raverté de Barcelona, als que acompanyaven el Sr. Valenti Surià i el Sr. Josep Viñet, Batlle i Secretari de la Vila de Llívia respectivament, els quals presentaven la següent ponència: "El Museu de Llívia, primer projecte del Servei de Museus".

Pel que respecta al Congrés, cal dir i deixar ben palés la seva bona organització, malgrat els congressistes demanaren noves trobades més sectorials a fi de poder assistir als diversos àmbits. La valoració de les Jornades, però, creiem que mereixen la qualificació de força profitoses, especialment pel fet que representen una aproximació i consulta del govern i, en conseqüència, dels responsables de l'administració catalana, envers a la gent i institucions dels diversos indrets del Principat que treballen en el camp de la cultura. Aquest fet pensem que permetrà a la Conselleria de Cultura el poder conèixer la situació i fer un pla d'actuació adient a la realitat i necessitats que envolta al món cultural.

Malgrat que hem intentat fer un breu comentari de les Jornades, almenys en les dades més importants, som conscients i reconeixem la nostra limitació en aquestes ratlles. Un cop més hem pogut copsar la manca de coordinació comarcal, en aquest cas en l'àmbit de la cultura. Per això, qualsevol persona interessada en les conclusions de les Jornades u altre aspecte sobre qüestions culturals pot posar-se en contacte amb qualsevol dels signants d'aquesta comunicació.

Sebastià Bosom - Joan Peitx - Rosa Soler

COOPERATIVA AGROPECUÀRIA DE LA CERDANYA

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDÀ

EL MUSEU MUNICIPAL DE LLÍVIA

Un Ajuntament amb bona voluntat. Un secretari responsable i eficient. Un poble. Vol dir que: a la Vila de Llívia tenen un Ajuntament i un secretari que fan quelcom pel poble. I que el poble correspon. Això al menys pel que fa al Museu Municipal de Llívia.

Hi ha qui diu que les coses hom te que afanyar-se-les. Si senyor! Com els de Llívia, que volien un museu i ja el tenen.

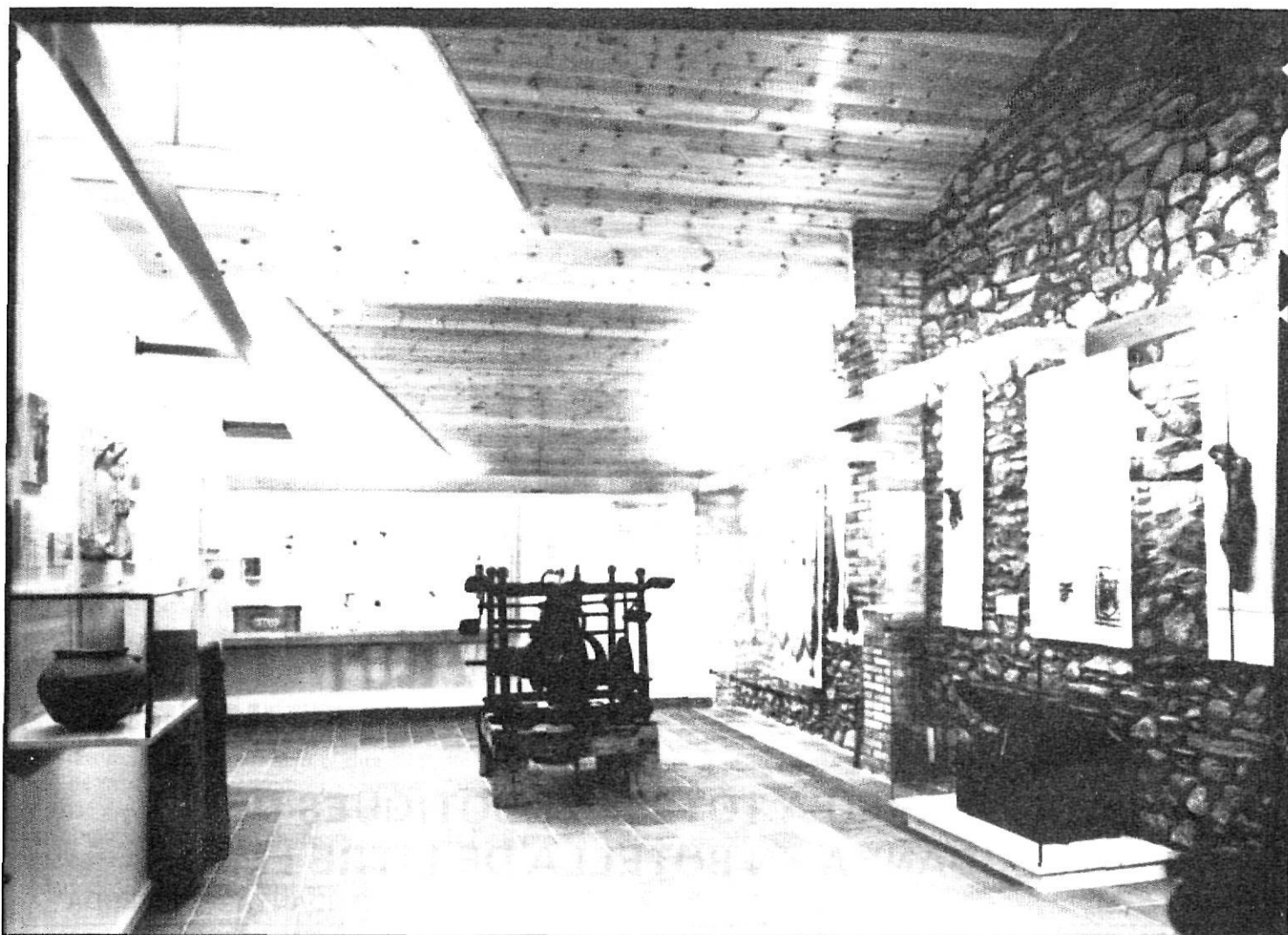
Per a poder-ne parlar en aquestes pàgines, anem a l'Ajuntament de Llívia a veure al batlle Sr. Valentí Surià i al secretari Sr. Josep Vinyet.

Rufaca.— Existia el Museu de la Farmàcia. Per què i quan neix l'idea de l'actual museu?

— Batlle i secretari s'afanyen a explicar-ho.

“Pel que fa a la farmàcia, cal dir que allà en La Torre del Castell, l'espai era molt reduït i portava ademés mas-

ses despeses. Allò és molt humit i qualsevol cosa que s'hi feia era com llençar els diners en un pou. Calia trobar una sol.lució. Hi hem estat batallant constantment. Per altra banda, el consistori és conscient de la riquesa arqueològica i fer un museu que pogués acollir totes les troballes fetes

Associació Catalana de la Premsa Comarcal

Avui oferim la primera d'una sèrie de col.laboracions que periòdicament envia l'Associació de la Premsa Comarcal com a resposta al compromís assolit d'ajut a la premsa comarcal.

Aquestes col.laboracions, d'un ventall d'intellectuals del nostre país, estan escrites en rigorosa exclusivitat per les publicacions com la nostra, d'àmbit comarcal.

Cal comunicació intercomarcal

Encara hi ha molts catalans que són d'una comarca. N'hi ha que ja no hi viuen, que han emigrat a Barcelona o a algun altre nucli —industrial, turístic, de serveis— receptor. Però no han perdut el sentit de pertinença a la comarca d'origen.

Això ens diferència de la majoria d'espanyols, que no tènem una vinculació comarcal, sinó de capital de província. Un andalús d'Antequera us dirà que és de Màlaga, i un estremeny de Trujillo, si li pregunteu d'on és, us respondrà "de Càceres". Només si insistiu: "de la ciutat mateixa?" acabarà confessant-vos el nom del poble o de la vila on ha nascut. La gent de Valls no es considera de Tarragona, sinó de l'Alt Camp, i un argentoní no s'autodefineix com a barceloní —el d'Antequera s'atribueix la condició de "malagueny", en canvi— ni tant sols coma mataroní: és del Maresme.

Aquest sentiment, que és un fet viu, està subjecte a una evolució. D'una banda, hi ha un determinat nombre de catalans que són més conscients de la vinculació comarcal que no pas llurs pares o llurs avis —que potser eren de l'Anoia o del Baix Llobregat "sense saber-ho", com aquell que escrivia sense saber que escrivia "en prosa". Se n'ha parlat molt, de les comarques, i de la difusió de les denominacions comarcals en llibres, diaris, revistes, ràdio, etc., ha ajudat molt; hi han col.laborat les entitats esportives, culturals, socials i també els partits polítics organitzats en àmbits comarcals. Això ha facilitat que els immigrants acceptessin amb naturalitat aquesta ordenació del territori.

Des d'un altre punt de vista, el sentiment comarcal corre el risc que és comú a tots els "sentiments de resistència", i no hi ha cap dubte que la defensa de la comarca ho ha estat, i ho és: un sentiment de resistència contra la provincialització centralista, i en termes més generals contra la massificació. El risc és la dificultat de trobar l'equilibri entre l'exigència d'identitat pròpia i la necessària solidaritat col·lectiva.

No sabem —almenys jo no ho sé— quina serà la pròxima ordenació territorial de Catalunya, en el cas que sigui possible de fer-la. Però és segur que crearà problemes i tensions, perquè jo no es tractarà —com fins ara— d'enaltir les comarques "sobre el paper", en un assaig històric-geogràfic o en un llibre amb boniques il·lustracions, sinó que caldrà implantar una comercialització pràctica, que respectant l'essència de cada entitat tradicional tingui les dimensions i els continguts òptims per al desenvolupament comunitari.

Jo no soc sociòleg, ni economista, no cap mena d'expert en aquest tema, i per tant no m'escau de ficar-me on no em demanen. Em sembla clar, però, que ens caldrà posar a prova la nostra bona voluntat, perquè si arribem a disposar, algun dia, de la possibilitat d'estructurar eficaçment Catalunya seria un suïcida posar a la gran roda que ha de moure la nació un seguit de bastons inoportuns.

Cap delimitació territorial no és satisfactòria per a tothom, però tots hem d'anar preparant per a adaptar-nos comprensivament a uns interessos generals, que també són els nostres. I per tal d'evitar encastellaments excessius, penso que és molt convenient —i urgent— que es fomenti la comunicació inter-comarcal. La gent més sensible i responsable de cada comarca ha d'establir i mantenir contactes cordials i regulars amb la gent de comarques veïnes, i crear progresivament un clima de col.laboració. La comarca és més que una mena de diploma històric; és una eina de reconstrucció política, en el sentit més ampli del mot. I també, aquí, "entre tots ho farem tot", o no farem altra cosa que paraitzar-nos en les nostres respectives argumentacions.

Avancem-nos al moment dels conflictes, que n'ho haurà, esforçant-nos a crear un estat d'opinió que, arribar el moment, pesi constructivament; fem lligams, instaurem relacions, "apartem els núvols que ens amaguen la claror", com diu en Llach.

Josep M. Espinàs

Conceptes d'Igualtat

La televisió espanyola ens presentà fa uns dies, un grup de dones que reclamaven la igualtat de l'home i la dona. S'arribà a reclamar que l'home havia de cosir, planxar, fregar i netejar el darrera de les criatures com fa la dona.

No he deixat mai d'ésser partidari de la llibertat ordenada de la dona, però sempre he considerat que la muller ha de ser ministre de l'interior, que l'home ha de governar de portes enfora.

Porto seixanta anys de matrimoni i us asseguro que mai he pensat a posar morrelló ni candau a la meua companya, tampoc m'he passejat brut i esparracat pel carrer, fent ella les feines de la llar.

Qui tindrà cura dels fills si marit i muller treballen a fora? O és que volen fer com el cucut, deixar la prole a casa d'un altre? L'home que no és viciat s'ha de fer càrrec que del seu jornal o esforç, ha de viure la família.

Perquè la natura ha creat la dona més feble, més fina, més formosa sinó per a que sigui mare? Donem un cop d'ull a la fauna i veurem que els mascles són més forts i de diferent color l'estructura, i com se sacrifiquen per llur família. Que cadascú obri segons les seves forces i necessitats, però mai es pot permetre que un cos dèbil reemplaci un cos fort.

Seria una aberració.

Es molt fàcil imitar l'home fumant, bevent i lliurar-se a l'abandó del sexe, però no és tan senzill obrir rases pels carrers, treballar a les mines o descarregar a coll fardos al moll.

Si la dona perd la seva personalitat nativa, els poetes desaïrejaran com els espartenyers. Odes, melodies, poemes, tot se'n anirà en orris car si són iguals desapareixerà el motiu d'admiració.

Llavors els músics improvisats tocaran sense solfa i cadascú ballarà pel su compte. Els pintors i altres artistes moderns s'inspiraran en frivolitats inexistentes, i la societat haurà perdut el tascó.

Molt s'ha escrit en pro i en contra de la dona, però personalment m'he limitat a pensar que jo era fill d'una santa dona. ?

Josep Vigo M.

Llibre de l'home de l'home igualtat
RUFACA/17

Sabem de bona font...

El Principat de Catalunya es troba retallat actualment una quarta part del seu territori, tretze són les comarques. La primera retallada fou per a les comarques de la Cerdanya, El Fenollet, Capcir, Conflent i El Rosselló, aquestes cinc comarques foren separades per la força de les armes el 7-XI-1659 amb el Tractat dels Pirineus i des de llavors es troba sota l'administració francesa, esperem que quan l'anomenada Catalunya Nord assolixi la seva autonomia, tinguem representants d'ells a la Generalitat i a la inversa, però la integració d'aquest territori ja són figures d'un altre paner.

Les vuit comarques restants: Essera

Superior, Alta Ribagorçana, Baixa Ribagorçana, Llitera, Baix Cinca, Ribera d'Ebre, Terra Alta i Matarranya, foren separades del Principat l'any 1830 aproximadament per les "Corts de Càdis", amb la força de les armes amb un moment que, la Corona Catalana-Aragonesa ja no tenia ni govern ni sobeïania nacional presa per les forces de les armes l'any 16-II-1716 pel "Decret de Nova Planta".

Aquest territori fou incorporat i repartit a les províncies aragoneses de Terol, Saragossa i Hosca, la distribució territorial amb províncies per les Corts de Càdis és arbitrària i ha fet possible que un poble de la meua comarca estigui tallat

Sabem de bona font que la millor propaganda Anti-OTAN que poden fer les esquerres és retirar-se del Parlament fins pròximes eleccions, si l'UCD i els seus aliats aproven l'entrada d'Espanya a l'OTAN.

Fins ara no s'ha definit cap partit amb aquesta consigna, però personalment crec que no ho faran, per què?

A.J.R.

pel mig per dues províncies igual que ha passat amb molts altres llocs i altres casos.

Per tant, aqueixes vuit comarques que agrupen a més de cent pobles no poden continuar ignorades amb una indiferència total, com s'ha fet fins ara sempre que al principat hi ha hagut poder de decisió, amb la Mancomunitat de Catalunya, la Generalitat Republicana i la Generalitat actual, que fins ara no ha dit ni ha fet res sobre aqueixa problemàtica.

Alber Joané i Ros
El Vendrell

L'energia solar a la Cerdanya

L'increment de l'energia solar a la Cerdanya s'ha vist afectada favorablement per la instal·lació d'una gran planta per a cobrir els serveis de l'hotel amb tots els avenços tècnics que això precisa.

Per això ens hem posat en contacte amb el director del Park Hotel Sr. Orriols perquè ens expliqui quins beneficis aporta a l'hotel i encara que sigui una mica prematur dir-ho, si pot tenir un futur sòlid aquest tipus d'energia, ja que ha estat un dels primers a posar-la, (cal dir que és gairebé l'únic que té una instal·lació d'aquestes dimensions a tota la Cerdanya) per al subministrament d'aigua calenta a l'hotel.

RUFACA.— Quantes plaques hi ha?

Sr. ORRIOLS.— Cinquanta.

R.— Es rendable aquest tipus d'energia?

O.— Sí, al 100 per cent.

R.— Es elevat el seu cost?

O.— Sí, però el govern dóna una gran subvenció que és de 5.500 ptes. el metre quadrat i que va a fons perdut perquè repercuteix en un estalvi d'un altre tipus d'energia.

R.— Es d'amortització ràpida aquest tipus d'energia?

O.— Jo personalment crec que sí. Crec que amb dos anys estarà ja amortitzat i tot. Més endavant desitjo ampliar-lo perquè és un sistema molt assequible a pesar del seu elevat cost; però com he dit abans, suposa un estalvi molt elevat d'un altre tipus d'energia.

R.— Està satisfet d'aquest sistema?

O.— Sí, perquè com he dit abans té un rendiment del 100 per cent.

R.— Quin és el temps que ha costat el seu muntatge?

O.— Bé, jo crec que això depèn d'aquell qui ho munta; en el meu cas han tardat 15 dies.

R.— Quins són els avantatges?

O.— Molts i molt grans.

R.— I els desavantatges?

O.— Absolutament cap.

R.— Cal tenir una calefacció suplementària?

O.— Sí, la inicial.

R.— Quins serveis aporta a l'hotel?

O.— L'aigua calenta de tot l'edifici.

R.— S'han de pagar algun tipus d'impostos per la tinença d'aquest sistema?

O.— Per ara no.

R.— Hi ha conegut d'ençà que té aquest tipus de sistema, alguna millora mirant el punt de vista turístic i econòmic?

O.— Naturalment si jo dono uns preus més assequibles al client que un altre hotel, perquè tinc un sistema de plaques solars que és més assequible que un altre tipus d'energia, ha de repercutir forçosament a la butxaca del client.

Parlem ara amb el tècnic Sr. Josep Vilella.

R.— Li sembla rendable aquest tipus d'energia?

J.V.— Naturalment, sí. Jo crec que per ara és la millor.

R.— Creu que tindrà un futur brillant aquest sistema?

J.V.— Encara que sigui una mica prematur dir-ho, jo crec que sí.

R.— Quantes hores de sol tenim a la Cerdanya?

J.V.— 2.700 hores a l'any, ja que la Cerdanya és un punt privilegiat.

R.— Són de fabricació nacional les plaques que instal·la?

J.V.— Sí.

R.— Té algun tipus d'acumulació aquest sistema?

J.V.— Sí, per exemple en el cas del Park Hotel es poden acumular 5.000 litres d'aigua calenta.

R.— De què consta la instal·lació d'aquest sistema?

J.V.— Es tracta de les plaques, un circuit tancat i un altre d'obert acumulador, i finalment una bomba circuladora.

Acomiadem aquest article donant les gràcies per la col·laboració del Sr. Josep Vilella i el Sr. Joan Orriols.

I recordem...ENERGIA SOLAR SÍ, GRÀCIES.

J.S.V. F.G.S. i M.R.M.

Otros mundos desconocidos

Como empezamos (Hipótesis y Versiones)

Si nosotros seres humanos, habitamos un planeta y sabemos que estamos rodeados de galaxias; infinitas (en resumen) y hasta ahora los planetas descubiertos no tienen vida total, ni aparente nos hacen pensar que estamos solos pero seguramente hay cientos como el nuestro con semejanza a nosotros. La verdad es que no hay que romperse mucho la cabeza para pensar esto, creo que es pura lógica aunque para algunos increíble. No podemos ser los únicos que como he dicho estamos en lugar sin fin y todavía no llegamos a saber tanto. Sabemos mucho, es cierto, pero todavía no hemos empezado y quizás nunca podamos desvelar esta incógnita, la de donde estamos y que hacemos aquí. Se han dicho y escrito muchas cosas sobre esta ilimitado tema; muchas, pero no podemos saber cual es la verdadera. No tenemos todavía la fuerza suficiente para ir tan lejos aunque ya la tengamos para matarnos los unos a los otros y hacer reventar este planeta.

Desde que la Tierra es Tierra y está habitada todos han querido saber, el por qué de las cosas. Muchas ya las sabemos, y continuaremos descubriendo.

En estas líneas mi compañero y yo analizaremos y profundizaremos el tema *O.V.N.I.* y nos ayudaremos de varios estudios y ciencias como Ufología, Arqueología, Física, Astronomía y Parapsicología.

Semana a semana expondremos hipótesis y daremos pruebas y fotografías. Demostraciones de que no estamos solos. Quedaremos muy satisfechos si lo conseguimos. Iremos dando nombres de científicos, profesores, libros que ha escrito gente muy conocida, y expondremos todas sus opiniones.

Para empezar citaremos a un escritor francés —Jacques Bergier— que en mil novecientos setenta y dos publicó un libro “Los extraterrestres en la historia”. Su hipótesis es esta:

Hace exactamente setenta millones de años, la Tierra estaba dominada por gigantescos reptiles, lagartos, enormes saurios, monstruos que se arrastraban, nadaban o volaban. Su reinado duró *ciento cincuenta millones de años, mientras que según los cálculos, el hombre no tiene más que unos seis millones de años.* Eso significa que estas especies de reptiles habían contado para adaptarse y evolucionar con muchísimo más tiempo que el hombre. No es posible pretender que experimentaran un fracaso en su evolución. Pero de estas pocas sobrevivieron solo ciertos crustáceos monstruosos que no han sufrido cambio alguno desde hace *treinta millones de años y en menos de un millón de años desaparecen ¿como y por qué?*. Descartado un cambio de clima ni una modificación de la vegetación con la cual se alimentaban; tampoco que pudiera exterminarlos una forma superior de vida; hubiera sido necesario para ello un armamento considerable del que se hubiesen hallado algunos restos.

Nos sigue contando una hipótesis extraña: nuestros antepasados, *los mamíferos, se alimentaron con huevos de dinosaurio.* Curiosa pero imposible: los ictosaurios vivían en los océanos y depositaban sus huevos fuera del alcance de todos sus enemigos.

Se había hablado de que la vegetación se había modificado y el nuevo herbaje resultaba demasiado duro para los grandes reptiles, pero por lo visto no es cierto porque se conservaron muchas especies vegetales y se podían alimentar igual. Las tortugas gigantes de las islas Galápagos que estudió DARWIN, famoso científico inglés por sus estudios de biología, desde luego no murieron de hambre.

En este libro, Jacques Bergier, cita a dos astrofísicos —Krasovki y Chklovski— soviéticos que intentaron demostrar el fin de los dinosaurios. Achacan la causa a la explosión de una estrella que se produjo a una distancia corta de nuestro sistema: una supernova a una posición de cinco o diez parsecs de nosotros, con una consecuencia de aumentar las irradiaciones del espacio. Y continúa diciendo que el radioastrónomo inglés Hanbury Brown cree haber detectado las huellas de la explosión de una supernova, hace cincuenta mil años a una distancia de cuarenta parsecs de nosotros.

Dos investigadores americanos —Terri y Rice— se han interesado por el tema y explican que estrellas como esta, al explotar, ocasionan lluvias de irradiaciones. Nosotros tenemos un campo magnético que en cierto modo nos protege en parte de estos bombardeos de partículas cósmicas desviando las que poseen carga magnética y situándolas en órbita alrededor del planeta.

Según los científicos, este campo, al sufrir ciertas variaciones, está bajando y alcanzarán su mínimo hacia el año 3.500 de nuestra era. Entonces era muy probable que este campo se encontrara en una fase de disminución de protección coincidiendo con la explosión de esta estrella y el bombardeo de irradiaciones de esta estrella produjera la muerte de los dinosaurios y ocasionara el nacimiento del hombre.

Es una teoría bastante aceptable puesto que está apoyada por varios científicos y admiten que el bombardeo que se produjo fue de extrema potencia aun habiéndose producido a una considerable distancia. Hasta aquí las opiniones de estos científicos. Luego este escritor francés sirviéndose de estas bastante aceptables hipótesis dio la campanada exponiendo por primera vez en 1.957, en la televisión francesa y el mismo lo menciona que se formó tal escándalo que el comité científico de la televisión pidió que se le echara de allí. Esta hipótesis que armó tanto revuelo es la siguiente: La explosión de la estrella que mató a los dinosaurios fué totalmente provocada con el único fin de poner en marcha el lento proceso de nuestra evolución. Hemos sido creados por seres potentes e inteligentes, perfectos conocedores tanto de leyes físicas como de las de genética; estos seres —a quienes se les puede llamar dioses— han ido ocasionando una serie de hechos que no terminarán con el hombre sino que continuarán hasta que la evolución produzca otros dioses, unos seres iguales a sus creadores. Quizás estos poderosos dioses de que nos habla Jacques Bergier sean los mismos que tantas críticas y escándalos le han costado a Erich von Däniken.

Núria Sabartés
Ramiro Muñoz

Evolució del Deporte a través del tiempo

El Esquí

Sin duda alguna el deporte, día a día va invadiendo y conquistando el mundo entero.

Por eso, u a través de esta "importante" revista, vamos a comentar uno a uno estos deportes, empezando por el esquí, pasando por el fútbol y terminando por la petanca.

EL ESQUI

Así pues vamos a empezar por este deporte tan tradicional en esta época del año, llamado también el deporte blanco (y frío) no por nada, sino por el color de la escayola.

El esquí generalmente se practica en los sistemas montañosos y se suele practicar cuando hay nieve.

Después de aclarar esta pequeño pero importante punto vamos a contar la historia de este vertiginoso deporte:

El esquí se lo inventó un italiano, con fama de bebedor, del cual se desconoce su nombre y sus apellidos. A este avisado italiano se le ocurrió la genial idea cuando paseaba con un amigo suyo por la montaña y se encontró dos tablas, y él que se las puso. Al principio se las puso en los hombros, pero vió que allí no hacían nada útil, después se puso de gatas encima de las dos tablas pero tampoco le convenció mucho la idea, hasta que al fin se las ató a los pies, fué entonces cuando su amigo le advirtió: "ES QUI ti vas a pegare una hossttia..." de ahí viene el nombre.

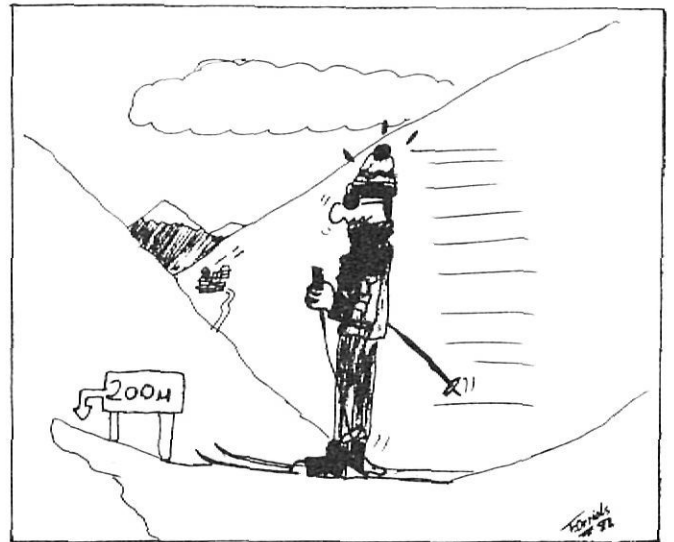
Desde aquel día hasta hoy ha llovido mucho y, por suerte, también ha nevado. Por eso el esquí hoy mueve a mucha gente y, por supuesto, mucha pasta, también.

Seguidamente vamos a hablar del equipo, que consta de lo siguiente:

- Un gorro - para que no se resfrie el coco.
- Unas gafas - para fardar, hacer el guapo y también hay quien las utiliza para que no le deslumbré la nieve y el sol.
- Un anorak - para no coger una angina de pecho.
- Unos guantes - para no ensuciarse al coger los palos.
- Unos pantalones - (Sobran las palabras).
- Unas botas - para poder poner la pezuña sobre el esquí.
- Unos esquies y unos palos - imprescindible para esquiar, sobre todo lo primero, los palos son para ayudar a pegársela antes.

Bueno pues de esto consta el equipo, la próxima vez hablaremos de las modalidades y práctica de este hermoso deporte. Chao!

F. Orriols.

HIT-PARADE

RECOMANATS del HIT PARADE

"GIRLSCHOOL" es un conjunt format per tres noies que canten i toquen a la mateixa vegada i el seu últim LP, HIT AND RUN està conseguint un èxit prou important arreu d'Europa, malgrat que aquí són totalment desconegudes, no seria difícil que la seva obra arribés a vendre's a Espanya molt aviat. Aquest és un disc recomanat pel aimants del "Heavy Metal" i el rock dur, música molt semblant a la de "Plasmatics" o "AC/DC", Punxeno!

Si hem parlat de la música forta i amb marxa, ara ho fem de la música melòdica i romàntica i una bona prova d'aquest estil musical es NIKKA COSTA, que a assolit un èxit estrepitos per tota Europa amb el su primer LP, s'ha convertit amb una estrella infantil que fa música per tothom. Destaquem el tema anomenat "(Out here) On my own", que ja va llançar amb senzill, o també la cançó "So glad i have you".

(MUSIC FROM) THE ELDER es el nom del nou llarga durada dels polifacètics "KISS" que, per cert, estan en un mal moment ja que el bateria, PETER CRISS a marxat a provar sort pel seu compte i a enregistrat un llarga durada ell sol.

En aquest nou disc es nota un lleuger canvi d'estil malgrat que la primera cançó, "THE OATH" conserva el seu estil de rock d'opereta, a les altres composicions hi ha una sèrie de barrejes electròniques i demostracions orquestrals a càrrec de l'orquestra de Bob Ezrin que no registraba cap llarga durada des de el DESTROIER amb KISS, en definitiva, un disc més per escoltar que per ballar.

Francesc Orriols

2a. PARTE DEL ENIGMA DE LOS CUATRO VOTOS EN BLANCO

Ya sé que el PSUC no tenía suficientes elementos políticos para definir una postura electoral, pero aunque no hay pruebas para demostrarlo, no eran suficientes elementos de gobierno para decidir una victoria electoral a su favor.

Si hubieran sabido con quienes se aliaban, seguramente hubieran decidido hasta a no presentarse a unos comicios particularmente decisivos en nuestra historia nacional. Todo esto viene a cuento de que cuando las cosas no salen como nos gusta, no hay que tirar las piedras al aire. Aceptar las cosas como son es de caballeros; porque un caballero siempre tiene una divisa. Pero es triste pensar que con cualquier cosa no se puede ir. Primero saber con qué se cuenta y después, esperar. La Entesa quitó muchos votos al PSC-PSOE por una cosa que no era nada y el PSC-PSOE pensó que era algo. Sólo quedaban dos o tres líderes con exiguo apoyo y que actualmente ni siquiera sabemos si son de la línea Afganistan o de Reagan. Amigos, así no se puede hacer política; sólo pasteleo. Espero que dejes la polemica destructiva, y más desde el momento en que vosotros habeis dejado el liderazgo de un partido que no va a la mayoría. Cuando se ha dicho el enigma de los cuatro votos en blanco no iba por vosotros sino por algún despistado que se aprovecha de la ocasión. Y para terminar a nuestros opositores sólo debo decir que si alguien deja al PSUC porque no le salen las cuentas que salpique a los demás sin cosas que ni vienen al cuento. En cuanto yo que firmo, siempre he estado en un sitio y que si he dimitido de mis cargos ejecutivos no ha sido por cobardía sino por enfermedad bastante grave. De todas maneras como puedo escribir y hablar estoy a la disposición de todas las controversias. Pero creo que es mejor dejarlo. Los amigos no discuten.

GUILLERMO GIL
PSC-PSOE

UNA QUEIXA A L'ASSOCIACIÓ DE RAMADERS I AGRICULTORS DE LA Cerdanya I A RUFACA

Amics de Rufaca:

M'agradaria que estessiu una mica més al corrent del que ocorre a la Cerdanya, perquè fa uns dies em vaig as-sabentar que el 17 d'octubre en una reunió de Presidents de les "Càmaras Agrarias" i membres de la junta rectora d'un altre organisme, es va constituir una "ASSOCIACIÓ DE RAMADERS I AGRICULTORS DE LA CERDANYA" destinada a reivindicar les necessitats dels agricultors i els ramaders.

Van convocar el dia 8 de gener als pagesos per al dia 17; per descomptat que fou una reunió fidel als interessos dels afectats: veient que els pagesos tenen molta feina, a la Comissió Gestora es va posar un parell de senyors que no tenen cap vaca.

Un cop a la reunió, es va explicar els motius de l'associació que no son altres que reivindicar les necessitats dels ramaders en vista de l'aprovació de la Llei d'Alta Muntanya.

Algú es va queixar a l'hora de les eleccions per ser quelcom precipitades; però la majoria per votació nominativa, i d'acord amb els estatuts que preveuen que la convocatòria es publiqui a la premsa pel cap baix amb deu dies d'antelació, van decidir fer la votació el mateix dia per no perdre temps, i en va sortir elegit President un senyor de Barcelona i en vocals els socis que van mostrar llur disposició a treballar en benefici de tots.

Esperant que una altra vegada esteu més al corrent dels esdeveniments de la comarca, perquè també hi ha agricultura i ramaderia i són una font de riquesa, encara que pobra per al país, fins a sempre.

GOODSON

opinió

Hay quien se empeña en reducirnos a la nada, mandándonos a otra galaxia y convertir la vieja Europa en un estercolero atómico.

El juego es fácil de comprender: el Sr. Reagan y el Sr. Breznev se debaten para conquistar la media naranja y en el peor de los casos se conforman con su jugo.

Es terrible que se hable tan ligeramente de una posible guerra atómica limitada en Europa sin darse cuenta de lo que existe detrás de esta afirmación. Sea cual sea la razón, no es justificativo que se utilice esta alternativa que tan solo conlleva el sufrimiento y el dolor de la destrucción, y no es pasión catastrófica, pero mientras que no exista un compromiso que sea capaz de detener una loca carrera armamentista, no existirá ningún llanto que nos consuele de nuestra indiferencia ante la sociedad si es que queda algún sistema social vivo.

Tomar una postura pacifista no es un derecho de algunos partidos, es una exigencia moral de cualquier ser que se considere libre, y pretender justificar la destrucción del individuo es tanto como reconocernos servidores de la esclavitud animal, ser portadores de la indigencia cultural y mostrarnos insensibles ante nuestra propia muerte.

Quien quiera oír, que oiga.

Giovanni
RUFACA/21

LA FIESTA DEL LAGO Y SANTIAGO RUSIÑOL (II)

Un petardo reventó a gran altura intencionadamente cuando llegó la comitiva a orillas del suspirado lago.

El efecto que producía iluminado era sin exageración realmente maravilloso. Centenares de luces dentro de sus faroles, con tonos pálidos, encarnados, verdes amarillentos, violetas claros, y naranjos de cadmiun, se reflejaban en líneas ondulantes cada punto luminoso llevaba su brillante color reproducido en arrogante cola que por doquier le seguía con centelleo vibrante en la ondulación del agua. En su tranquila superficie aparecían otros faroles imitando plantas acuáticas, que recordaban la flora del lago en las primitivas edades y grandes peces, como boyas iluminadas, suspendidos en la oscura superficie de aquella profundidad misteriosa.

Entonces, de aquel silencio absoluto salieron voces como humanas seguidas de suavísimos ecos entonando la invocación al cisne del Lohegrin; las notas inspiradas de aquella música divina llegaban al oído amortiguadas como si subieran del fondo mismo de las aguas; la luz de las estrellas entre la oscuridad imponente era el mejor escenario que jamás tuvo la creación de Wagner, como las notas inexplicables que exhala por la noche la gran naturaleza son el mejor acompañamiento que puede tener el arte.

Una claridad diáfana surgió en medio del estanque y entre la pálida luz se vió aparecer el Lohegrin en persona, deslizarse por el agua con la mística beatitud de los aparecidos y en la estática posición de los sonámbulos perderse en una isla del fondo, guiado siempre por un cisne inesperable.

Otro petardo reventó en las alturas y empezaron a subir los cohetes por el espacio y a bajar su imagen reproducida en el lago.

Remontábanse unos con lastimeras quejas, silbando en tono tan quejumbroso que daba pena oírles;

otros volaban como una fuga de estrellas y lanzaban sus colores verdes y violáceos en gotas de fuego; algunos al explotar derramaban por el cielo una cascada de desmayadas luces; se lanzaban otros a volar como una eléctrica chispa en luminosas bocanadas allá en las grandes alturas y por un momento bañaban el paisaje nocturno en tonos inverosímiles y contrastes de escenografía teatrales.

De vez en cuando una rueda echaba por su circunferencia truenos y rayos, sin cordura, con celeridad desmedida, reventando al cabo de la carrera de puro haber rodado y conservado tan solo de su fugaz apogeo, un fuego de bengala solitario que por un momento alteraba el color natural de figuras y paisaje, para morir suspendido en las astas de la rueda, que quedaba balanceándose como un molino de viento arruinado.

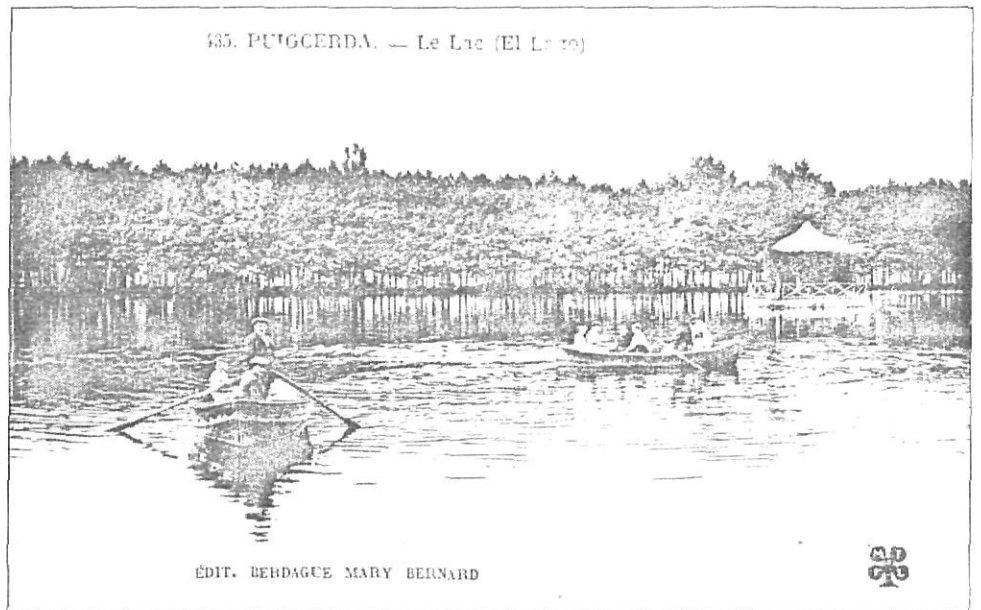
Otras veces las candelas romanas simulaban un combate lanzándose de los dos tubos enemigos exhala-

ciones de colores eléctricos; después se veía una sombra vagar solitaria con una vela en la mano; explotaba un morterete con tiroteco incoherente y granizado, alternado de otros cohetes y más ruedas y cascadas, hasta que por fin la mano aquella de la candela pegó fuego a toda la maquinaria y salió disparado en inmenso abanico un volcán espantoso que inundó el horizonte de llamas, reflejadas siempre en el lago como un incendio colosal y terrorífico.

Así acabó la hermosa fiesta del estanque.

La gente fué retirándose poco a poco; las luces fueron apagándose una a una; la negra oscuridad volvió a reinar en aquellas soledades; las aguas misteriosas recobraron su perdida calma y en la triste quietud de aquella profunda balsa las ranas volvieron a cantar sus plegarias de la noche.

Santiago Rusiñol
Puigcerdà, 16 agosto de 1.890

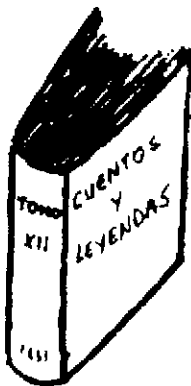

DOLOR I ESPERANÇA

(Dedicat al meu amic
Baltasar Prat i Serra)

*Criatura benaurada
del bon Déu que tots clamem
Ell et dongui l'abraçada
amb el Sí, del Pare etern.
Gaudeix ja la Pau divina
tendre esperit, que va estimar
i vetlla per tots nosaltres
volgut amic, Baltasar.*

Rosa Munté (22-11-81)

La Nostra Biblioteca

Hem rebut els següents llibres:

EQUIPAMENT COMERCIAL DE LA CIUTAT DE GIRONA
 SERVEI CONTRA INCENDIS I DE SALVAMENT DE CATALUNYA
 PLA D'OBRES I SERVEIS DE CATALUNYA 1980.
 CARTA A UNA MESTRA (Alumnes de l'Escola de Barbiana)
 NOVA TERRA (Col·lecció Nada)

Al mateix temps, incluíem una relació de publicacions periòdiques que pel sistema d'intercanvi anem rebent. Obviament també estan a la disposició de tots els socis d'Amics de Cerdanya:

ARADA (Castellbisbal)
 LAC D'UNIÓ (Molins de Rei)
 EL RIPOLLÈS (Ripoll)
 LA VALL DE VERC (Sant Just Desvern)
 CAMBRILS (Cambrils)
 EL BRENY (Sant Vicent de Castellet)
 LA VEU DE TONA (Tona)
 L'OM (Riudoms)
 LA SEU. Informatiu Independent (La Seu d'Urgell)
 CANT D'UN POBLE (Adac Girona)
 EL BUTLLETÍ (Falset)

esports

Assemblea de Socis del Club Gel Puigcerdà

El passat dia 20 de novembre, a les deu del vespre es va celebrar l'assemblea anual de socis del Club de Gel Puigcerdà, amb una considerable assistència donat el baix nombre d'associats de l'entitat.

L'ordre del dia era el següent:

1. Lectura i aprovació de la memòria d'activitats.
2. Lectura i aprovació de l'estat de

comptes.

3. Lectura i aprovació del pla d'actuació per 1982.

4. Lectura i aprovació del pressupost econòmic.

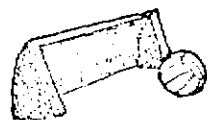
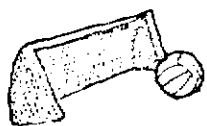
5. Precs i preguntes.

Pràcticament tots els punts tractables ja varen sortir publicats a l'entrevista publicada amb el President del Club Gel Puigcerdà, Sr. Antoni Carulla, en el nostre darrer número. Potser el que cal citar fou l'augment de les quotes, que es va dur a terme abans de l'assemblea, lo qual fou motiu de queixa d'algún soci, clarificant en la reunió que tal mesura es va dur a terme sense l'assemblea de

socis perquè aquests any la lliga començava abans i no s'havia pogut dur a terme l'assemblea i en quant els motius esgrimits per l'augment, és que aquest any es jugaran major nombre de partits a casa i a l'increment del cost de vida, també es remarca que els socis del Club Gel ho són més com a col·laboradors de l'entitat que no pas per a poguer-ne treure algun profit.

Com varem informar en el darrer número, es crearan dos equips infantils, lo qual ho oferim a tots els nens interessats, poguent-se adreçar a Sports Rio.

Rufaca

FUTBOL JUVENIL

Puigcerdà 2 Local
 Tona 2 Visitante

El partido se desarrolló en un ambiente muy conflictivo, el arbitraje fué pésimo.

El primer tiempo se desarrolló sin ningún conflicto.

1º tiempo, Puigcerdà marca el primer gol, a finales de este tiempo el Tona empató, en esta primera parte se producen tres penaltis a favor del equipo local que el árbitro no señaló, el equipo visitante estuvo afortunado, se destaca la actuación del portero visitante, mejor jugador de todo el partido.

IIº tiempo, el equipo local empieza marcando el gol del desempate cuando se llevaban 14 m. del 2º tiempo el árbitro pita final del partido y después de las consiguientes reclamaciones del entrenador del equipo visitante, se jugaron los minutos restantes de la segunda parte; llegó el gol del equipo visitante.

Empezaron a surgir brotes de violencia en las entradas de los jugadores de ambos equipos; el árbitro se mostraba favorable al equipo visitante, esto hace que los jugadores del equipo local se mostrasen violentos contra el árbitro, a causa de su mal arbitraje.

INCIDENTES; AL FINAL DEL PARTIDO varios jugadores del equipo local agredieron al árbitro, el cual era protegido por el equipo visitante, que no pudieron contener a los jugadores del Puigcerdà los cuales volvieron a agredir al árbitro más violentamente. El árbitro acabó con daños físicos. Esto podría dar lugar al término del fútbol juvenil en Puigcerdà.

Ramón Gallina
 Ramón Cerdà
 Pedro Gallina

CLUB ESQUÍ PUIGCERDÀ**1er. Trofeu Vila de PUIGCERDÀ**

El club d'Esquí Puigcerdà va organitzar els passats dies 16 i 17 de gener el I Trofeu Vila de Puigcerdà, a les pistes Porté Puynorens. La prova va constar d'un slalom especial el dissapte i un de gegant el diumenge. Si bé les males condicions climatològiques varen deslluir la prova el dissapte, la qual es va suspendre en part, el diumenge va ésser un éxit tan esportiu com de participació, la qual fou de 149 participants d'arreu de Catalunya. Noms tan coneguts dins l'esquí alpi com Vidaurreta, Cabot, Izquierdo, Delofeu, etc., ens varen honrar amb la seva participació, donant més realç a aquesta 1.ª edició de l'esmentada prova.

El Club va ésser representat per Jordi Lusilla Cabanes i Jordi Mas Comas. Els resultats van ésser els següents:

SLALOM ESPECIAL**CATEGORIA SENIOR DAMES:**

1a. VIRGINIA VIDAURRETA	1'07''84 CAN-M
2a. MERCÈ CABOT	1'08''61 CAN-M
3a. MAITE ROF	1'12''02 CAF

CATEGORIA JUVENIL DAMES

1a. ELISABET MORGAS	1'11''25 CEVA
2a. GLORIA BLADE	1'19''79 CESH
3a. ELISA CLARET	1'21''26 MAN

SLALOM GEGANT DAMES**CATEGORIA SENIOR**

1a. M. del Mar JUANIQUEU	1'27''58 CESH
2a. Gemma ROSELLO	1'32''41 UEC
3a. Elisabet MORAGAS	1'34''57 CEVA

SLALOM GEGANT HOMES**CATEGORIA JUVENIL**

1.º Oscar CASALS	2'30''13 CAF
2.º Francisco COMAS	2'42''60 UEC
3.º Xavier TARRE	2'46''99 CET

CATEGORIA SENIOR

1.º Victor CUNILL	2'32''75 CEVA
2.º Manuel TERRA	2'35''07 UEC
3.º Juanjo MASOLIVER	2'36''45 CAN-M

Club Esquí Puigcerdà

ESQUÍ NÒRDIC

Al llarg d'aquest mes de gener la secció d'esquí Nòrdic del Nostre Club s'ha hagut d'esforçar de ferm ja que ha participat amb les tres proves puntuables per a poder-se classificar per anar als Campionats d'Espanya a celebrar la primera setmana de febrer a Candanchú. Concretament els dies 3, 10 i 17 de gener es varen enfrontar amb l'Elite de l'esquí Nòrdic Català a l'estació Invernal de Sant Joan de l'Erm.

L'adequada preparació tan física com tècnica portada a terme pel nostre entrenador en "Paco", i sobre tot al total lliurament de tots i cada un dels nostres participants ens permeten oferir a tota l'afició esportiva i més directament als practicants de l'Esquí, les següents classificacions:

Dià 3. COPA SANT CUGAT

Seniors Homes 15 km.	4º classificat Paco Beltran
Juniors Homes 10 km.	15º classificat David López
Infantils Homes 5 km.	2º classificat José Martínez
	4º classificat José M. Vera
	5º classificat Manuel Sánchez
	6º classificat Camilo Botella
	9º classificat Jaume Forcad
Infantils D. 5 km.	1a. classificat Cristina de la Fuente
	5a. classificat Isabel Márquez
	7a. classificat Lourdes Tallaferré

Dià 10. CAMPIONATS DE CATALUNYA INDIVIDUAL

Seniors H. 15 km.	4º classificat Paco Beltran
Seniors D. 10 km.	3a. classificat Dolrs Balsch
	4a. classificat Pascuala Font
Juniors H. 10 km.	20º classificat David López
Infantils H. 5 km.	1º classificat José Martínez i campió de Catalunya individual
	3º classificat J. Vera
	4º classificat camilo Botella
	5º classificat Manuel Sánchez
	9º classificat Jaume Forcada
Infantils D. 5 km.	2a. classificat Cristina de la Fuente i subcampiona de Catalunya
	7a. classificat Isabel Márquez
	12a. classificat Lourdes Tallaferré
	13a. classificat Elena Pérez

Dià 17. COPA CASTELLBÓ—SEU D'URGELL

Seniors H. 15 km.	1º classificat Paco Beltran
Seniors D. 10 km.	3a. classificat Pascuala Font
Juniors H. 10 km.	10º classificat Fidel Esquerrer
	22º classificat David López
Infantils H. 5 km.	1º classificat José Vera
	2º classificat Camilo Botella
	3º classificat José Martínez
	7º classificat Manuel Sánchez
	13º classificat Jaume Forcada
Infantils D. 5 km.	2a. classificat Cristina de la Fuente
	11a. classificat Lourdes Tallaferré
	15a. classificada Elena Pérez

Quan aquestes ratlles surtin a la llum ja s'haurà celebrat els campionats d'Espanya, però de moment podem comunicar amb satisfacció que la Federació Catalana ha seleccionat per formar l'equip català a: Cristina de la Fuente; José M. Vera; Camilo Botella i Manuel Sánchez. En Paco Beltran ha estat seleccionat com a entrenador de l'equip català. Confiam que en la pròxima RUFACA puguem anunciar la bona nova de tenir entre nosaltres a un Campió d'Espanya, per nosaltres no quedarà.

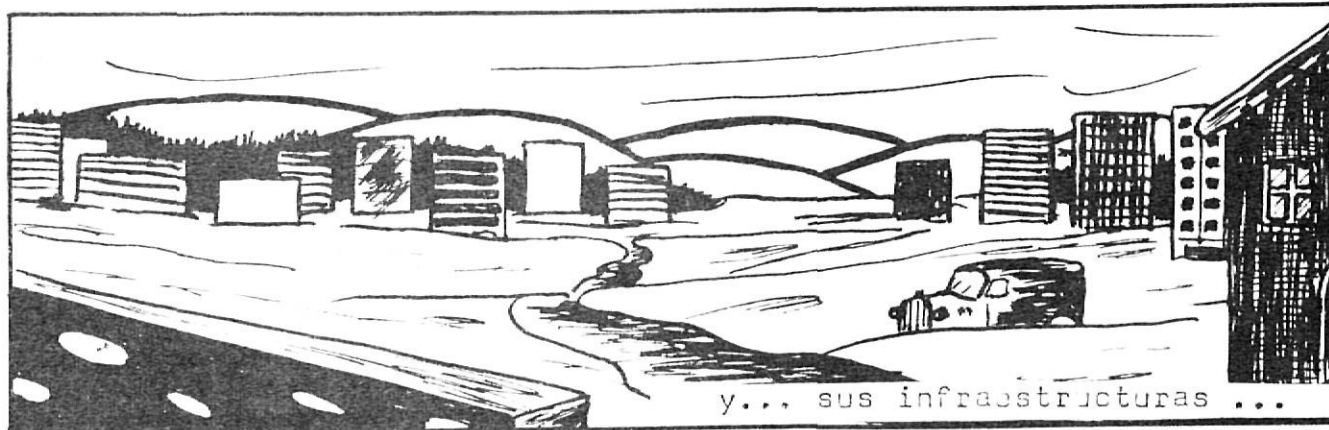
Club Esquí Puigcerdà

Al principio, nuestro valle era muy bonito

Luego, vinieron los hombres...

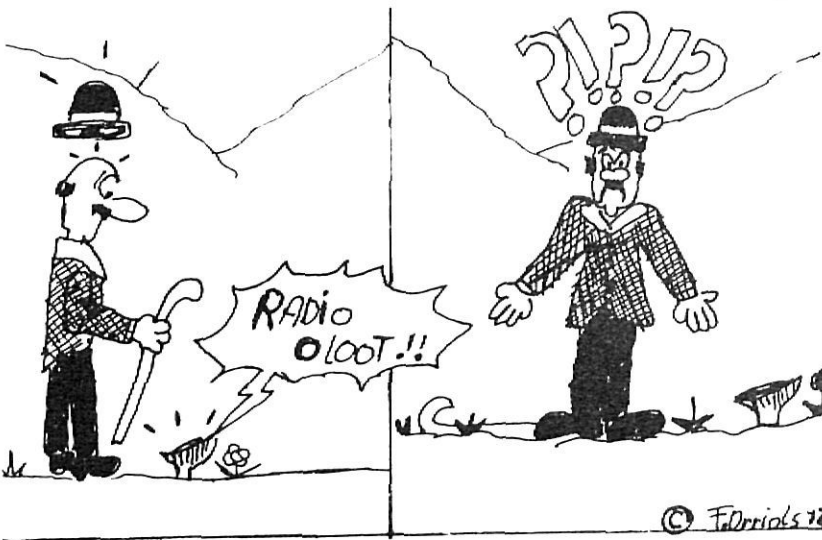
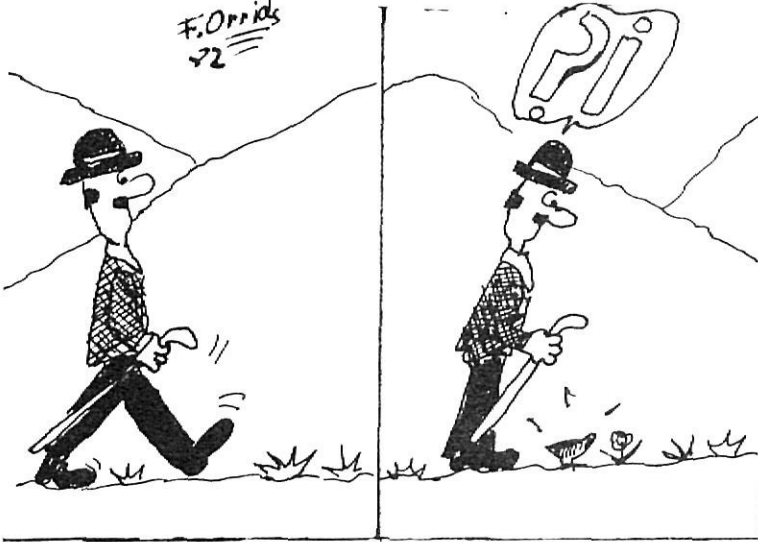
y... sus infraestructuras ...

pero, menos mal, llegó a tiempo la ... nieve .

CORNELI I EL ROVELLO

F. Orrals
72

© F. Orrals 72

Aunque la revista de Amics de Cerdanya sea modesta y con limitaciones, Rufaca també es un medio informático.

SOLUCION DAMERO

A 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

A											
B											
C											
D											
E											
F											
G											
H											
I											
J											

f-5 a-9 h-3 i-8 b-5 c-11 h-9 j-6 e-1
Familiarmente, libro muy abultado.

b-8 e-3 h-10 a-1 e-5 b-3 h-7 g-10
No atina.

g-7 f-4 d-8 c-4 h-1 b-11 g-3
Diversión, alegría, regocijo. (plural).

c-3 g-8 h-4 c-2 f-3 c-6 j-2
Ayuntamiento.

j-1 f-6 e-4 c-9 b-6 a-8 j-7 f-8
Oficio y cargo de fiscal.

c-1 j-5 e-8 d-2
Muévase de un lugar a otro.

a-11 c-7 b-4 a-2 l-4 h-6 i-2
Recapitulación.

a-3 d-5 f-7 h-2 e-10 f-10 j-9 d-3
Acción de nadar.

f-1 a-5 b-1 j-8 c-10
Ocho a uno.

d-4 g-6 i-11 a-4 i-1 b-9 g-3
Instrumento del herrero (pl.)

i-10 g-1 d-11 a-6 j-3 p-7 f-11
Sumergido.

j-4 g-2 e-2 h-5 i-6 d-9
Expresión comparativa de la cantidad.

f-9 e-6 g-9 i-5
Busque animales para matarlos.

Fragmento de la editorial
(RUFACA, n.º 38)

PELUQUERIA

HORAS CONVENIDAS

LAURA

C/. España, 29 - 1o. Tel. 880 897
PUIGCERDÀ

Mel Pura de Cerdanya

Apicultor JESUS GIL
Avda. Pons i Guasch (Torre Loverdos)
PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

Telèfons: 88 11 46 - 88 13 79 - 88 08 69

VILALLOVENT (PUIGCERDÀ)

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Colònia Simon, 17, 1er., 1a Tel. 88 13 44
PUIGCERDÀ (girona)

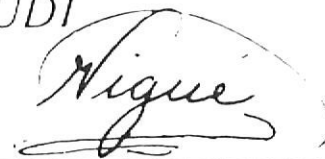
JOIERIA
RELOTGERIA

j. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDÀ

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77 PUIGCERDÀ

FILATELIA MONTANÉ

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

HOTEL

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

RESTAURANTE

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. - 88 01 00
PUIGCERDÀ

EUROPA

Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

**CAN
BORRELL**

- ▶ MAS CATALÀ
- ▶ CUINA TÍPICA CATALANA
- ▶ RESTAURANT I APARTAMENTS

MERANGES
(LA CERDANYA)
T. 972 - 88 00 33
CARRETERA
DE PUIGCERDÀ
A LA SEU D'URGELL

LA BONA CUINA CATALANA
CASOLANA I NATURAL

C/. Querol, 4
(a 20 metres Plaça de l'Ajuntament)
Tel. 972 - 88 11 87
PUIGCERDÀ (LA CERDANYA)

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA AMB ELS PREMIS
«IGNASI DOMÈNECH» 1978 - 1979 - 1980

COPA D'OR DEL C.I.P.E.M. GASTRONOMIA INTERNACIONAL
ROMA 1981

PREMI INTERNACIONAL DE TURISME I GASTRONOMIA 1980

MEMBRE DE LA «CHAINE DES ROTISSEURS»

PROMOTOR DEL «CONSELL CATALÀ DE LA CUINA»

GUIES GASTRONÒMIQUES I TURÍSTIQUES D'ESPANYA:
CLASSIFICACIÓ: CAMPSA: 1 SOL - GOURMETOUR: 7 1/2 - 10

(ACONSELLEM RESERVAR PLAÇA PER TELÈFON)